

[ונקרא כך משום שהיה סוגר "טורק" על לוחות הברית שניתנו בסיני, ובקיצור – "סין"]. ובבית שני היו במקום הכותל שתי פרוכות שביניהם הפרידה האמה הזאת.

ו. ועשרים אמה בית קדש הקדשים.

ז. כתל ההיכל המערבי [שהוא גם הכותל המערבי של קודש הקדשים] שש.

ח. ורוחב התא שאחורי הכותל המערבי [בשורה האמצעית] שש.

ט. וכתל התא חמש.

וזהו הפירוט של רוחב ההיכל מן הצפון לדרום שבעים אמה.

א. כתל המסכה חמש.

ב. והמסכה רוחבה שלש אמות.

ג. כתל התא הצפוני חמש.

ד. והתא הצפוני האמצעי רוחבו שש.

ה. כתל ההיכל שש.

ו. ותוכו עשרים אמה.

ז. כתל ההיכל שש.

ח. והתא הדרומי האמצעי רוחבו שש.

ט. וכתל התא הצפוני חמש.

י. ו"בית הורדת המים" שבו היו מתנקזים המים מגג העליה ומגגות התאים היה שלש אמות.

יא. וכתל החיצון שמאחורי בית הורדת המים חמש אמות.

ובסך הכל שבעים אמות רוחב.

$$5+3+5+6+6+20+6+6+5+3+5=70$$

ושלשים האמות הנוספות הן של האולם:

יב. האולם עודף עליו, על ההיכל משני צידי רוחבו, חמש עשרה אמה מן הצפון, וחמש עשרה אמה מן הדרום.

והוא, אותו העודף של חמש עשרה אמות מכל צד של רוחב האולם על רוחב ההיכל היה נקרא "בית החליפות", ששם גונזים את הפכינים הנקראים "חלפים".

וכל מבנה ההיכל כולל האולם היה צר מאחוריו, בצדו המערבי. כיון שהיה רוחבו של ההיכל מאחורה רק שבעים אמה ורחב מלפניו, בצדו המזרחי, שהיה בו האולם שהיה מאה אמות.

והיה דומה כל בנין בית המקדש לארי, שגם הוא רחב מלפנים וצר מאחור.

שנאמר [ישעיה כט א] "הוי אריאל אריאל, קרית חנה דוד".

מה הארי צר מאחוריו ורחב מלפניו אף ההיכל צר מאחוריו ורחב מלפניו.

פרק חמישי

משנה א:

כל העזרה היתה ארך מאה ושמונים ושבע זל-ב אמה על רחב מאה שלשים וחמש.

ומפרטת המשנה את מידת האורך:

האורך מן המזרח למערב, מאה ושמונים ושבע אמות, היה לפי הפירוט הבא:

מקום דריסת ישראל [עזרת ישראל] – אחת עשרה אמה.

מקום דריסת הכהנים [עזרת כהנים] — אחת עשרה אמה.

המזבח — שלשים ושתים אמה.

בין האולם ולמזבח — עשרים ושתים אמה.

החיכל — מאה אמה.

ואחת עשרה אמה — לאחורי בית הכפורת [קודש הקדשים].

משנה ב:

ועתה מפרטת המשנה את מידת הרוחב של העזרה:

מן הצפון לדרום — מאה ושלשים וחמש אמות לפי הפירוט הבא:

הכבש והמזבח — ששים ושתים. שלשים ושתים אמות היה אורך יסוד המזבח, ושלשים ושתים אמות אורך הכבש וביחד ששים וארבע. אלא שבשתי אמות הם היו חופפים, שכנס הכבש אמה מעל היסוד ואמה מעל הסוכב כדי שגיגע ראש הכבש אל ראש המזבח.

מן המזבח עד לטבעות שבהן מכניסים את ראש הקרבן בשעת שחיטה — שמונה אמות.

מקום הטבעות עצמן — עשרים וארבע.

מן הטבעות לשולחנות השיש — ארבע.

מן השלחנות ולננסין — ארבע.

מן הננסין לכתל העזרה — שמונה אמות.

והמזותר, שהוא עשרים וחמש אמות, התחלק בין הכבש לכתל, ובין מקום הננסין עצמן.

[ולפי רש"י במסכת יומא טז ב נכלל בו גם מקום השולחנות שהוא ארבע אמות].

משנה ג:

שש לשכות היו בעזרה.

שלוש בצפון ושלוש בדרום.

הלשכות שבצפון הן:

לשכת המלח, לשכת הפרוה, לשכת המדיחים.

לשכת המלח — שם היו נותנים מכינים את המלח לקרבן.

לשכת הפרוה — שם היו מולחין עורות קדשים.

ועל גגה [שהיה בקודש] היה בית הטבילה לכהן גדול לחמשת הטבילות ביום הכיפורים.

לשכת המדיחין — ששם היו מדיחין קרבי הקדשים [את הכרס המלאה רפש. ואילו את בני המעיים האחרים היו מדיחים על גבי השולחנות].

ומשם, מלשכת המדיחים, היתה מסכה, מדרגות הבנויות בצורה סיבובית, שהיתה עולה לגג בית הפרוה.

משנה ד:

שלשת הלשכות שבדרום היו:

לשכת העץ, לשכת הגולה, לשכת הגזית.

לשכת העץ — אמר רבי אליעזר בן יעקב: שכחתי מה היתה משמשת.

וכהן שנמצא בו פסול — לובש שחורים ומתעטף שחורים, ויוצא וחולך לו.

ושלא נמצא בו פסול — לובש בגדי כהונה לבנים, ומתעטף לבנים, ונכנס ומשמש עם אחיו הכהנים.

ויום טוב היו עושים הכהנים, על כך שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן הכהן.

וכך היו אומרים: ברוך המקום ברוך הוא, שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. וברוך הוא שבחר באהרן ובבניו לעמד לשרת לפני ה', בבית קדשי הקדשים.

אבא שאול אומר: לשבת כהן גדול, שלשם היו מפרישים את הכהן הגדול לפני יום הכיפורים. והיא היתה אחורי שתיקה, אחרי לשכת הגולה ולשכת הגזית, ושלשת הלשכות היו באותו הגובה, ונג שלשתן — שוה.

לשכת הגולה — שם היה בור מים קבוע, והגגל נתון עליו לשאוב באמצעותו מים. ומשם מספיקים מים לכל העזרה.

לשכת הגזית [שהיתה בנויה מאבני גזית גדולות] — שם היתה סנהדרין גדולה של ישראל יושבת ודנה את הכהונה.

סליק מסכת מידות